

ICA Spring Olomouc 2023 – referaty autorów afiliowanych w polskich uczelniach

Autor zestawienia: Stanisław Szombara

AGH Akademia Górniczo-Hutnicza

V Akademia Kartografii i Geoinformatyki
„POLSKA KARTOGRAFIA I GEOINFORMATYKA
NA ARENIE MIĘDZYNARODOWEJ”

Wrocław, 21-22 maja 2026r.

Politechnika
Wrocławska

Wydział Geoinżynierii,
Górnictwa i Geologii

SYMPOSIUM ICA SPRING OLOMOUC 2023

„Atlases: their design and use”

Organizatorzy:

- Department of Geoinformatics, Faculty of Science, Palacký University Olomouc
- International Cartographic Association (ICA)

3–5 kwietnia 2023

Ołomuniec, Czechy

Komisje:

- Commission on Atlases
- Commission on Map Design
- Commission on User Experience

Palacký University
Olomouc

KATEDRA GEOINFORMATIKY
Univerzita Palackého v Olomouci

Tematyka konferencji

Na konferencji ogłoszono 42 referaty. Tematyka dotyczyła:

- Historii, rozwoju i typologii atlasów.
- Projektowania i innowacyjnych metod redakcji atlasów.
- Użytkowania atlasów i badań *user experience*.
- Atlasów tematycznych, regionalnych i ich aplikacji praktycznych.

Podczas konferencji zaprezentowano 5 wystąpień autorów afiliowanych przy polskich uczelniach.

Eye-Tracking the Digital Humanist

How do historians use maps?

Marta Kuźma (**Uniwersytet Warszawski**), Francis Harvey (Leibniz-Institute for Regional Geography, Lipsk)

W ramach projektu „People, paces, events” autorzy analizowali różnice w sposobie korzystania z map i wizualizacji przez historyków, geografów, filologów i innych naukowców. Wykorzystano eye-tracking do obserwacji, jak historycy pracują z trzema formami wizualizacji (mapa, tabela, wykres).

Główne punkty badania:

- Testy prototypu z zadaniami analitycznymi dotyczącymi korespondencji Chopin–Sand.
- Analiza użyteczności elementów interfejsu: przyciski nawigacji, pasek przewijania czasowego, zoom, interaktywna legenda.
- Identyfikacja różnic interdyscyplinarnych w korzystaniu z map i wizualizacji.
- Wstępne wyniki i refleksje nad tym, jak historycy faktycznie używają map w badaniach humanistycznych.

Does the dot matter? A study of dot map users' preferences for dot size and value

Stanisław Szombara (**AGH Kraków**)

Referat przedstawia wyniki wstępnego badania preferencji użytkowników map kropkowych dla różnej wagi i wielkości kropki. Autor zastosował własną metodę automatycznego rozmieszczania kropek w sposób topograficzny, co pozwoliło stworzyć serię map testowych różniących się tylko tymi dwoma parametrami.

Główne punkty badania:

- Użycie własnego algorytmu ze względu na trudność w automatyzacji redakcji map kropkowych w środowisku GIS.
- Zredagowano serię map średnioskalowych dla obszaru kilku powiatów.
- Porównano wpływ różnych wag i wielkości kropki na poprawność interpretacji map przez użytkowników przed i po kursie kartografii.
- W badaniu zabrano 127 ankiet użytkowników.

Hypsometric images of Europe in school atlases – the final design from the 19th century?

Beata Medyńska-Gulij (**Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu**)

W referacie autorka zaprezentowała analizę hipsometrycznego ujęcia rzeźby terenu i stawia pytanie, czy kartografowie w XIX wieku rozwiązali problem przedstawienia na mapach głównych form terenu w Europie.

Główne punkty badania:

- Komplementarne podejście XIX-wiecznych kartografów: połączenie intuicyjnej percepcji plastyczności terenu z możliwością precyzyjnego odczytu wysokości.
- Zastosowanie chromatycznych poziomów hipsometrycznych.
- Analiza uwzględnia: główne typy form rzeźby, odcienie kolorów, mierzalność powierzchni, plastyczność oraz zasady projektowania map.

Railway Atlases as the Products of Thematic Cartography: an Attempt at Typology

Karol Kowalczyk (**Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie**)

W referacie autor zaproponował pierwszą typologię atlasów kolejowych na podstawie analizy ponad 250 atlasów (pojedynczych i wielotomowych) z różnych części świata.

Główne punkty badania:

- Historyczny rozwój od lat 20. XIX w. (początki kolei) aż po rozkwit w XXI wieku.
- Zmiana grupy użytkowników: od profesjonalistów i pasażerów po entuzjastów kolei i naukowców.
- Wpływ czynników geopolitycznych (m.in. upadek komunizmu w Europie Środkowo-Wschodniej = koniec cenzury map).
- Kryteria typologii: aspekt czasowy (moment publikacji vs. stan sieci kolejowej), styl map oraz przeznaczenie atlasu.

From the paper atlas to the geoportal and back again

Waldemar Spalek (**Uniwersytet Wrocławski**)

W referacie autor analizuje cykl powrotny w kartografii atlasowej: od tradycyjnych atlasów papierowych, przez rozwój geoportali, aż do powrotu do redakcji map papierowych na bazie geoportali.

Główne punkty badania:

- Na początku ery cyfrowej mapy papierowe były podstawowym źródłem danych dla opracowań geoinformatycznych w tym geoportali.
- Geoportale stały się bardzo złożonymi formami i pełnią obecnie funkcję kompleksowych atlasów tematycznych.
- Obserwuje się powrót do atlasów papierowych projektowanych na bazie geoportali.
- Omówiono szczegółowo problemy transformacji interaktywnych geowizualizacji z geoportalu „Atlas of the Karkonosze | Krkonoše” (2021) (KPN | KRNP) na statyczne mapy w atlasie papierowym.
- Omówiono zagadnienia kartograficznej generalizacji baz danych i porównania automatycznych narzędzi z potrzebami kartografa i użytkownika.

Literatura:

Voženílek, V., & Vondráková, A. (red.). (2023). Atlases: their design and use. Abstracts of the Symposium ICA Spring Olomouc 2023. Olomouc: Czech Cartographic Society. ISBN 978-80-11-02999-9.

Dziękuję za uwagę

V Akademia Kartografii i Geoinformatyki
„POLSKA KARTOGRAFIA I GEOINFORMATYKA
NA ARENIE MIĘDZYNARODOWEJ”

Wrocław, 21-22 maja 2026r.

Politechnika
Wrocławska

Wydział Geoinżynierii,
Górnictwa i Geologii